

**USTAVNI SUD
BOSNE I HERCEGOVINE**

**УСТАВНИ СУД
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**CONSTITUTIONAL COURT
OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Sarajevo, 2015.

**USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE
УСТАВНИ СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
CONSTITUTIONAL COURT OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Izdavač/Publisher:

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE
CONSTITUTIONAL COURT OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 6/III

Za idavača/For publisher:

MIRSAD ĆEMAN

Urednik/Editor:

MATO TADIĆ

Uređivački odbor/Editorial Board:

MATO TADIĆ

MIODRAG SIMOVIĆ

ARIJANA DŽANOVIĆ

ERMINA DUMANJIĆ

AMELA HARBA-BAŠOVIĆ

AZEM KRAJINIĆ

**Prijevod, lektura i korektura/
Translation, Editing and Proofreading:**

JEZIČKI ODJEL USTAVNOG SUDA BiH

LANGUAGE DEPARTMENT OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF BiH

Prijelom i dizajn/Layout and Design:

AMELA HARBA-BAŠOVIĆ

Štampa/Printed by:

ŠTAMPARIJA FOJNICA d.d., Fojnica

Tiraž/Print run:

200

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.
Odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.
(Član VI/3. i 4. Ustava Bosne i Hercegovine)

Уставни суд ће штитити овај Устав.
Одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.
(Члан VI/3 i 4 Устава Босне и Херцеговине)

The Constitutional Court shall uphold this Constitution.
Decisions of the Constitutional Court shall be final and binding.
(Article VI(3) and (4) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina)

Ustavni sud Bosne i Hercegovine smješten je u zgradi Predsjedništva BiH u Ulici reisa Džemaludina Čauševića 6/III, Sarajevo

Уставни суд Босне и Херцеговине смјештен је у згради Предсједништва БиХ, у Улици реиса Џемалудина Чаушевића 6/III, Сарајево

The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina is seated in the building of the Presidency of BiH, Reisa Džemaludina Čauševića No. 6/III, Sarajevo

Tel: +387 33 251 226
Fax: +387 33 561 134
e-mail: info@ustavisud.ba
www.ustavisud.ba
www.ccbh.ba

UVOD

Mirsad Ćeman
Predsjednik
Ustavnog suda
Bosne i Hercegovine

INTRODUCTION

Mirsad Ćeman
President
Constitutional Court of
Bosnia and Herzegovina

Godine 2014. navršilo se pola stoljeća ustavnog sudovanja u Bosni i Hercegovini. Prigodnom manifestacijom Ustavni sud Bosne i Hercegovine obilježio je ovaj značajan jubilej.

Uspostavljen na temelju i u okvirima Ustava BiH iz 1963. godine (BiH je tada bila jedna od šest republika SFR Jugoslavije), Ustavni sud BiH je faktički počeo da radi 15. februara 1964. godine a prvi izbor sudija izvršen je 26. juna 1963. godine. U historijskom kontekstu to je jedan od rijetkih primjera u državama socijalističke orijentacije, budući da je bivša Jugoslavija (na saveznom i republičkom nivou) imala uređen i funkcionalan sistem ustavnih sudova.

Današnji Ustavni sud BiH utemeljen je Ustavom Bosne i Hercegovine iz 1995. godine, tzv. Dejtonskim ustavom, koji predstavlja Aneks IV Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, parafiranog 21. novembra 1995. godine u Dejtonu, država Ohajo, SAD, a potpisanog u Parizu, Francuska, 14. decembra 1995. godine, te je jedna od pet državnih institucija predviđenih ovim ustavom. Konstituiran je i počeo je da radi 22. maja 1997. godine. Nadležnosti su mu definirane članovima VI/3. i IV/3.f) Ustava, te Amandmanom I na Ustav BiH iz 2009. godine. U odnosu na raniji „preddejtonski“ period, to su potpuno nove okolnosti, bitno drukčiji normativno-pravni okvir i društveno-politički ambijent i odnosi.

Nakon prvog petogodišnjeg mandata domaćih i međunarodnih sudija koji je završen 2002. godine, sudijski sastav (mandat do sedamdesete godine života) povremeno se mijenjao zbog različitih razloga predviđenih Ustavom.

In 2014, the constitutional justice in Bosnia and Herzegovina reached the half-century of its existence. The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina held an appropriate ceremony to mark the important jubilee.

Being established on the basis and within the framework of the 1963 BiH Constitution (at the time, BiH was one of the six republics of the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia), the Constitutional Court of BiH actually started to work on 15 February 1964 and first judges were appointed on 26 June 1963. In the historical context, this is a rare example in the socialist countries, as the former Yugoslavia had an organized and functional system of constitutional courts (at the Federal and republic level).

The current Constitutional Court of BiH is established by the Constitution of Bosnia and Herzegovina from 1995, the so-called ‘Dayton Constitution’, which represents Annex IV to the General Framework Agreement for Peace in Bosnia and Herzegovina, which was initialed in Dayton, Ohio USA on 21 November 1995 and officially signed in Paris on 14 December 1995, and it is one of the five state-level institutions foreseen by the Constitution. The Constitutional Court was constituted and started work on 22 May 1997. It derives its powers from Article VI(3) and Article IV(3)(f) of the Constitution of BiH and Amendment No. 1 to the Constitution of BiH from 2009. When compared to the ‘pre-Dayton’ period, these are completely new circumstances, essentially different normative and legal framework and social and political ambience and relations.

U formalno i faktički veoma složenoj ustavnopravnoj strukturi i društvenim odnosima općenito u Bosni i Hercegovini Ustavni sud BiH ima jedan od najtežih zadataka javne vlasti - tumačenje, zaštitu i promoviranje specifičnog ustavnopravnog poretka koji proizlazi iz „Dejtonskog ustava“ BiH. Podržavajući Ustav (čiji je sastavni dio i Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, te 15 dodatnih sporazuma o ljudskim pravima), Ustavni sud, donoseći ponekada veoma teške i dalekosežne odluke, zapravo razrješava i složene odnose između drugih institucija vlasti u Bosni i Hercegovini. Kao najviši institucionalni garant ljudskih prava i temeljnih sloboda u državi, Ustavni sud je istovremeno, putem svoje apelacijske nadležnosti, izuzetno značajan oslonac građanima pojedinačno u zaštiti i ostvarivanju njihovih prava i interesa.

Iako su relevantne informacije o Ustavnom sudu svim zainteresiranim dostupne na internetskoj stranici i putem drugih publikacija Ustavnog suda, namjena ove publikacije je da sažeto upozna najširu domaću i stranu opću, kao i stručnu javnost sa osnovnim podacima, te nadležnostima i funkcioniranjem Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

After the initial five-year appointment of national and international judges, which ended in May 2002, the composition of the Constitutional Court of BiH (a retirement age of 70 for judges) has changed from time to time for the reasons referred to in the Constitution.

In the formally and factually complex constitutional and legal structure and social relationships in Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court of BiH has one of the most difficult tasks that public authorities have – it has the responsibility of interpreting, protecting and promoting the specific constitutional and legal system established by the 'Dayton Constitution'. Upholding the Constitution (and the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and 15 additional human rights agreements, which constitute an integral part of the Constitution), the Constitutional Court, rendering sometimes very difficult and far-reaching decisions, actually resolves very complex relationships between other institutions in Bosnia and Herzegovina. As a principal institutional guarantor of human rights and fundamental freedoms in the country, the Constitutional Court, at the same time, protects the individual rights and interests of citizens, through its appellate jurisdiction.

Although the relevant information about the Constitutional Court is available on our website or can be found in a number of our publications, this publication is intended for the broadest professional and general, domestic and international public with the purpose of their better understanding of the jurisdiction and functioning of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina.

*Kabinet predsjednika Ustavnog suda
Office of the President of the Constitutional Court*

SASTAV

COMPOSITION

MIRSAD ĆEMAN,
Predsjednik/President

MATO TADIĆ,
Potpredsjednik/Vice-President

MARGARITA CACA-NIKOLOVSKA,
Potpredsjednica/Vice-President

ZLATKO M. KNEŽEVIĆ,
Potpredsjednik/Vice-President

TUDOR PANTIRU,
Sudija/Judge

VALERIJA GALIĆ,
Sutkinja/Judge

MIODRAG SIMOVIĆ,
Sudija/Judge

CONSTANCE GREWE,
Sutkinja/Judge

SEADA PALAVRIĆ,
Sutkinja/Judge

Ustavni sud Bosne i Hercegovine sastoji se od devet članova.

a) Četiri člana bira Predstavnički dom Federacije, a dva člana Skupština Republike Srpske. Preostala tri člana bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava nakon konsultacija sa Predsjedništvom.

b) Sudije će biti istaknuti pravnici visokog moralnog ugleda. Svako ko udovoljava takvoj kvalifikaciji i ima pravo glasa može biti imenovan za sudiju Ustavnog suda. Sudije koje bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava ne mogu biti državljani Bosne i Hercegovine ili bilo koje susjedne države.

c) Mandat sudija imenovanih u prvome sazivu biće pet godina, izuzev ako podnesu ostavku ili budu s razlogom razriješeni na osnovu konsenzusa ostalih sudija. Sudije koji su imenovani u prvome sazivu ne mogu biti reimenovani. Sudije koji će biti imenovani nakon prvog saziva služiće do navršanih 70 godina života, izuzev ako podnesu ostavku ili budu s razlogom razriješeni na osnovu konsenzusa ostalih sudija.

d) Za imenovanja koja se budu vršila nakon isteka perioda od pet godina od prvih imenovanja, Parlamentarna skupština može zakonom predvidjeti drugačiji način izbora troje sudija koje bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava.

*(Član VI/1. Ustava
Bosne i Hercegovine)*

Sudija djeluje u Ustavnom sudu u ličnom svojstvu.

(Član 80.3. Pravila Ustavnog suda¹)

The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina shall have nine members.

a) Four members shall be selected by the House of Representatives of the Federation, and two members by the Assembly of the Republika Srpska. The remaining three members shall be selected by the President of the European Court of Human Rights after consultation with the Presidency.

b) Judges shall be distinguished jurists of a high moral standing. Any eligible voter so qualified may serve as a judge of the Constitutional Court. The judges selected by the President of the European Court of Human Rights shall not be citizens of Bosnia and Herzegovina or of any neighboring state.

c) The term of judges initially appointed shall be five years, unless they resign or are removed for cause by consensus of the other judges. Judges initially appointed shall not be eligible for reappointment. Judges subsequently appointed shall serve until age 70, unless they resign or are removed for cause by consensus of the other judges.

d) For appointments made more than five years after the initial appointment of judges, the Parliamentary Assembly may provide by law for a different method of selection of the three judges selected by the President of the European Court of Human Rights.

*(Article VI (1) of the Constitution of
Bosnia and Herzegovina)*

Each judge shall act in the Constitutional Court in their personal capacity.

*(Article 80(3) of the Rules of the
Constitutional Court¹)*

¹ Prečišćeni tekst, „Službeni glasnik BiH“ broj 94/14

¹ Revised text „Official Gazette of BiH“ no. 94/14

*Sutkinje i suci Ustavnog suda
Judges of the Constitutional Court*

Prije preuzimanja dužnosti svaki izabrani sudac na prvome zasjedanju Ustavnoga suda u plenarnoj sjednici kojoj je taj sudac nazočan ili, u slučaju potrebe, pred predsjednikom Ustavnoga suda daje i potpisuje sljedeću svečanu izjavu:

Svečano izjavljujem da ću se u obnašanju dužnosti suca Ustavnoga suda Bosne i Hercegovine pridržavati Ustava i zakonā Bosne i Hercegovine, da ću dužnost suca obnašati savjesno i nepristrano.

(Članak 82. Pravila Ustavnog suda)

Before taking up office, each elected judge shall, at the first sitting of the plenary Court at which the judge is present or in case of need, before the President of the Constitutional Court, take the following oath or make the following solemn declaration:

I solemnly declare that in exercising my functions as a judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, I will uphold the Constitution and laws of Bosnia and Herzegovina and that I will exercise my functions as a judge conscientiously and impartially.

(Article 82 of the Rules of the Constitutional Court)

*Суткиње и судије Уставног суда
Judges of the Constitutional Court*

Предсједник Уставног суда се бира на пленарној сједници тајним гласањем ротацијом судија које су изабрали законодавни органи ентитета из члана VI/1а) Устава БиХ с тим да у два узастопна мандата предсједник Уставног суда не може да буде из реда конститутивног народа или Осталих из ког је био претходни, нити предсједник прије њега.

Предсједник Уставног суда представља Уставни суд, организује, руководи, заказује и предсједава сједницама и јавним расправама, потписује одлуке Уставног суда, стара се о остваривању сарадње с другим институцијама, доноси појединачне акте и врши друге дужности предвиђене овим правилима и другим актима Уставног суда.

(Чл. 83/1 и 85 Правила Уставног суда)

The Constitutional Court shall elect its President at the session of plenary Court by secret ballot by a rotation of the judges selected by the legislative authorities of the Entities under Article VI(1)(a) of the Constitution of BiH; the President of the Constitutional Court may not be from among the constituent peoples or Others that the former and the second former President were selected from, in two consecutive terms.

The President of the Constitutional Court shall represent the Constitutional Court, organize, direct, convene and chair the sessions and public hearings, sign the decisions of the Constitutional Court, be responsible for cooperation with other institutions, issue individual acts and carry out other duties as specified in these Rules and other acts of the Constitutional Court.

(Articles 83(1) and 85 of the Rules of the Constitutional Court)

MIRSAD ĆEMAN

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

MIRSAD ĆEMAN

President
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

Rođen je 1955. godine u Miljanovcima (općina Tešanj). Diplomirao je 1979. godine na Pravnom fakultetu u Banjoj Luci. Pravosudni ispit položio je 1998. godine u Sarajevu. Od 1979. do 1982. godine radio je u Općini Tešanj, prvo kao pripravnik, a zatim kao referent za organizaciju i unapređenje rada organa uprave i referent za normativnu djelatnost. Od 1982. do 1990. godine bio je šef Službe za samoupravne i pravne poslove u „Energoinvest“ RO „Enker“ u Tešnju. Od 1991. do 1993. godine bio je predsjednik Izvršnog odbora Općine Tešanj. U periodu od 1990. do 2006. godine biran je za poslanika u zakonodavnim organima u Bosni i Hercegovini (Skupština S/RBiH itd.), gdje je angažiran uglavnom u stručnim/pravnim radnim tijelima. U više navrata bio je član redovnih ili *ad hoc* komisija za ustavna pitanja. Učestvovao je u značajnom broju stručnih skupova na temu ustavne problematike u Bosni i Hercegovini. Od 2007. godine pa do dolaska na dužnost sudije Ustavnog suda bavio se advokaturom u Sarajevu. Ovlašteni-registrirani je medijator. Za sudiju Ustavnog suda Bosne i Hercegovine izabran je 2008. godine. Za predsjednika Ustavnog suda BiH izabran je 2015. godine.

Stručno se usavršavao u zemlji i inostranstvu iz oblasti reforme pravosuđa, primjene Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, izrade pravnih propisa, zatim krivičnih, parničnih i drugih postupaka, međunarodnog humanitarnog prava itd. Koautor je Priručnika za izradu pravnih propisa u okviru Projekta razvoja sektora pravosuđa u Bosni i Hercegovini. Kao konsultant bio je angažiran u izradi jednog broja sistemskih zakona i drugih propisa.

Judge Ćeman was born in Miljanovci (Tešanj Municipality) in 1955. He graduated from the Faculty of Law in Banja Luka in 1979. He passed the bar exam in Sarajevo in 1998. Between 1979 and 1982 he was employed in Tešanj Municipality first as a judicial intern, then as an officer responsible for organizing and promoting the work of administrative bodies and normative activities. Between 1982 and 1990 he was the Head of the Office of Self-Governance and Legal Affairs in ENERGOINVEST, “ENKER”, Tešanj. From 1991 until 1993 he was the President of the Executive Board of Tešanj Municipality. Between 1990 and 2006 he served as a delegate in the legislative bodies of Bosnia and Herzegovina (Assembly of S/R BiH, etc.), actively involved in expert/legal working bodies. He was a member of regular or *ad hoc* commissions dealing with constitutional matters. He has taken part in many conferences on the topic of constitutional issues in Bosnia and Herzegovina. From 2007 until his appointment to the Constitutional Court of BiH, he practised as a lawyer in Sarajevo. He is also an authorised mediator. In 2008, he was appointed as the Judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina. He was appointed as the President of the Constitutional Court of BiH in 2015.

He pursued his professional development in the country and abroad in the following subject areas: judicial reform, application of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, law drafting, criminal, civil and other proceedings, international humanitarian law, etc. He is a co-author of the Law Drafting Manual as a part of the Judicial Development Project in Bosnia and Herzegovina. He was engaged as a consultant in drafting a number of systemic laws and other regulations.

MATO TADIĆ

Dopredsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

MATO TADIĆ

Vice-President
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

Rođen je 1952. godine u Brčkom. Završio je Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu. Profesionalnu karijeru započeo je u Osnovnom javnom tužiteljstvu Brčko, gdje je nakon položenog pravosudnog ispita 1978. godine obnašao dužnost zamjenika, a potom javnog tužitelja. Od 1991. godine bio je zamjenik republičkog javnog tužitelja BiH u Sarajevu. Početkom 1994. godine, nakon Vašingtonskog sporazuma kojim je uspostavljena Federacija Bosne i Hercegovine, imenovan je za ministra pravde u Vladi Republike i Federacije BiH. Od 1996. godine do konca 1998. godine bio je ministar pravde Federacije BiH. Od 1999. godine obnašao je dužnost člana (suca) Doma za ljudska prava za BiH, a od 2003. godine bio je i dopredsjednik Doma za ljudska prava za BiH i predsjednik drugog Vijeća Doma za ljudska prava za BiH. U 2002. godini izabran je za suca Ustavnoga suda BiH. Od konstituiranja Ustavnoga suda BiH 2003. godine pa do 2006. godine obnašao je dužnost predsjednika Suda. Na dužnost dopredsjednika Ustavnoga suda BiH izabran je 2015. godine.

Objavio je više stručnih radova na temu kaznenoga i ustavnoga prava, uprave i lokalne samouprave, te Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Također je recenzent, autor i koautor više stručnih knjiga i publikacija. Dugogodišnji je član/predsjednik i ispitivač u Povjerenstvu za polaganje pravosudnog ispita na razini Bosne i Hercegovine i Federacije BiH. Predavač je u organizaciji OKO (Odsjek kaznene obrane) i u OSCE-u za Bosnu i Hercegovinu. Kao pravni ekspert sudjelovao je na mnogim međunarodnim konferencijama o Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH, između ostalih i na konferenciji održanoj u Daytonu. Sudionik je velikog broja domaćih i međunarodnih konferencija o ustavnom pravu i ulozi Ustavnoga suda u zaštiti ustavnih i ljudskih prava, te vladavini prava.

Judge Tadić was born in Brčko in 1952. He graduated from the Faculty of Law at the University of Sarajevo. He began his professional career with the Basic Public Prosecutor's Office in Brčko where, after passing the bar exam in 1978, he held the office of the Deputy Public Prosecutor and then the Public Prosecutor. As of 1991, he was the Republic Deputy Public Prosecutor for BiH in Sarajevo. In the beginning of 1994, after the Washington Agreement, which established the Federation of Bosnia and Herzegovina, he was appointed as the Minister of Justice in the Government of the Republic and the Federation of Bosnia and Herzegovina. As of 1996 to the end of 1998, he served as a Minister of Justice of FBiH. As of 1999, he was a member (Judge) of the Human Rights Chamber for BiH and as of 2003, the Vice-President of the Human Rights Chamber for BiH and President of Panel II of the Human Rights Chamber for BiH. In 2002, he was appointed as the Judge of the Constitutional Court of BiH. From its constituting in 2003 until 2006, he held the office of the President. In 2015, he was appointed as the Vice-President of the Constitutional Court of BiH.

He is the author of a number of professional papers on criminal and constitutional law, administration and local self-government and subjects relating to the European Convention of Human Rights and Fundamental Freedoms. He is also a reviewer, author and co-author of a number of professional books and publications. He is a long standing member/president and examiner of the Committee of Bar Examiners at the level of Bosnia and Herzegovina and the Federation of Bosnia and Herzegovina. He is also a lecturer in the organization „OKO“ (Criminal Defence Section) and the OSCE Mission to BiH. As a legal expert, he participated in many international conferences on Bosnia and Herzegovina and the Federation of BiH, including the conference held in Dayton. He is also a participant of numerous national and international conferences on the constitutional law and role of the Constitutional Court in protecting human rights and fundamental freedoms and the rule of law.

MARGARITA TSATSA-NIKOLOVSKA

Vice-President
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

MARGARITA CACA-NIKOLOVSKA

Potpredsjednica
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Judge Tsatsa-Nikolovska was born in 1950 in Skopje. She graduated from the “St. Kiril i Metodije” Law Faculty of the University of Skopje. She worked as intern and after passing the Bar Exam (1977) she became a law clerk in the Skopje Regional Court. She was appointed as the Judge of the Municipal Court I in Skopje in 1978 and subsequently served as the Judge of the Skopje Regional Court (1987) and as the Judge at the Court of Appeals in Skopje. From 1997 to 1998 she was the Judge of the Supreme Court of the Republic of Macedonia. She also served as a Judge from the Republic of Macedonia to the European Court of Human Rights from 1998 to 2008.

From 1994 to 1998 she was a member of the Board of Directors of the Macedonian Judges Association and from 1995 to 2006, she was the representative of the Macedonian Judges Association at the European and International Association of Judges (EAJ or AJ) in which she had active participation. Until 1998, she was an active member of the Macedonia’s Committee for the International Protection of Children. As of 2009 she serves as the Chairman of the Civil Association Institute for Human Rights in the Republic of Macedonia. From 2010 to 2014 she was a member of the Board of Directors of the Macedonian Open Society Foundation and as of 2011 she has been a member of the Board of Directors of the Helsinki Committee for Human Rights of Macedonia. She has a close collaboration with a number of international human-rights-orientated organizations. She was appointed as the international judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina in 2011 and elected as the Vice-President of the Court in 2015.

She was a lecturer at a number of trainings, seminars and conferences on the European Convention for the Protection of Human Rights and was engaged as a legal expert in the human rights protection field. She is the author of a number of professional publications concerning law, in particular those relating to the human rights and fundamental freedoms.

Rođena je 1950. godine u Skoplju. Diplomirala je na Pravnom fakultetu „Sv. Kiril i Metodije“ Univerziteta u Skoplju. Radila je kao pripravnica, a poslije položenog pravosudnog ispita (1977. godine) kao stručna saradnica Okružnog suda Skoplje. Za sutkinju Osnovnog suda u Skoplju I izabrana je 1978. godine, za sutkinju Okružnog suda Skoplje 1987. godine, a kasnije za sutkinju Apelacionog suda Skoplje. Od 1997. do 1998. godine obavljala je dužnost sutkinje Vrhovnog suda Republike Makedonije. Za sutkinju Evropskog suda za ljudska prava iz Republike Makedonije izabrana je 1998. godine i tu dužnost je obavljala do 2008. godine.

Od 1994. do 1998. godine bila je članica upravnog odbora makedonskog Udruženja sudija, a od 1995. do 2006. godine predstavnica makedonskog Udruženja sudija pri Evropskoj i međunarodnoj asocijaciji sudija (EAJ ili AJ) u čijim komisijama je aktivno radila. Do 1998. godine bila je aktivna članica Komiteta za međunarodnu zaštitu djece Makedonije. Od 2009. godine predsjedava Institutom za ljudska prava Makedonije. Od 2010. do 2014. godine bila je članica upravnog odbora Fondacije otvorenog društva Makedonije, a od 2011. godine i članica upravnog odbora Helsinškog komiteta za ljudska prava u Republici Makedoniji. Blisko saraduje s brojnim međunarodnim organizacijama koje se bave zaštitom ljudskih prava. Za međunarodnu sutkinju Ustavnog suda Bosne i Hercegovine imenovana je 2011. godine, a na dužnost potpredsjednice izabrana je 2015. godine.

Predavala je na brojnim obukama, seminarima i konferencijama o Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i bila angažirana kao pravni ekspert u oblasti ljudskih prava. Autorica je značajnog broja stručnih članaka iz oblasti prava, naročito onih koji se odnose na zaštitu ljudskih prava i sloboda.

ЗЛАТКО М. КНЕЖЕВИЋ

Потпредсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине

ZLATKO M. KNEŽEVIĆ

Vice-President
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

Рођен је 1960. године у Босанском Новом, гдје је завршио основну школу и гимназију. Правни факултет завршио је у Београду, а правосудни испит положио 1987. године у Сарајеву. Након кратког запослења у СОУР „Сана“ Босански Нови, радио је у Основном суду у Босанском Новом као судијски приправник и стручни сарадник, а потом у Општинској управи Босански Нови на руководећим радним мјестима. Од краја 1991. године обављао је адвокатску дјелатност у самосталној канцеларији, а од 1996. године у заједничкој адвокатској канцеларији у Босанском Новом. Дужност судије Уставног суда Босне и Херцеговине обавља од 1. јула 2011. године, а на дужност потпредсједника Уставног суда БиХ изабран 2015. године.

Члан је Венецијанске комисије испред Босне и Херцеговине од 2013. године. Био је члан Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине и предсједник Извршног одбора Адвокатске коморе Републике Српске. Носилац је највећег признања Адвокатске коморе Републике Српске. Завршио је многобројне стручне обуке у земљи и иностранству, преваходно из области кривичног права, области заштите људских права и примјене Европске конвенције о људским правима и слободама, европског права, као и организације и управљања ресурсима у правосудју, те правосудног менаџмента. Вишегодишњи је предавач у организацијама ОКО (Одсјек кривичне одбране) Босне и Херцеговине, ОЕБС Босне и Херцеговине и УНДП, а у вези са стручним усавршавањем адвоката из дјелокруга кривичног права с посебним нагласком на предмете ратних злочина. Био је члан комисија за измјене и допуне Закона о кривичном поступку Републике Српске и Закона о бесплатној правној помоћи Босне и Херцеговине. Аутор је више радова из области кривичног права објављених у стручним публикацијама у Босни и Херцеговини и Републици Србији.

Judge Knežević was born in Bosanski Novi in 1960, where he completed both primary and general-program secondary schools. He graduated from the Law Faculty in Belgrade, passing the bar exam in Sarajevo in 1987. After a brief employment with the „Sana“ Company, Bosanski Novi, he first worked as judicial intern and law clerk at the Basic Court in Bosanski Novi and then in the Municipal Administration Bosanski Novi holding various management positions. From the end of 1991 he worked as an attorney-at-law in the independent office and as of 1996 in the joint attorney office in Bosanski Novi. He holds the office of a Judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina as of July 2011. He was elected as the Vice-President of the Court in 2015.

He is a member of the Venice Commission on behalf of Bosnia and Herzegovina as of September 2013. He was a member of the High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina and the President of the Executive Committee of the Bar Association of the Republika Srpska. He is the recipient of the highest recognition award of the Bar Association of the Republika Srpska. He participated in a number of professional trainings both in country and abroad, primarily relating to the field of criminal law, the protection of human rights and application of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, European law and organization and management of resources in judiciary as well as seminars regarding judicial management. He has lectured for many years in organizations such as “OKO” (Criminal Defense Section) of Bosnia and Herzegovina, the OSCE Mission to BiH and the UNDP relating to the professional development of attorneys in the field of criminal law with a special emphasis on the war crime cases. He was a member of the Commission for Amendments to the Criminal Procedure Code of the Republika Srpska and the Law on Free Legal Aid of Bosnia and Herzegovina. He is the author of a number of papers in the area of criminal law which were published in the professional publications in Bosnia and Herzegovina and the Republic of Serbia.

TUDOR PANTIRU

Judge
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

TUDOR PANTIRU

Судија
Уставног суда Босне и Херцеговине

Judge Pantiru was born in 1951 in Baraboi (Republic of Moldova). He earned his MA in Law at the Faculty of Law, State University of Moldova. From 1977 through 1980 he worked as an attorney – a member of the Bar Association of the Republic of Moldova. From 1980 to 1987 he held the office of a judge and from 1987 to 1990 he served as the President of the Frunze District Court in Chisinau. From 1988 to 1990 he served as the President of the Commission for the Evaluation, Admission and Promotion of Judges of the Republic of Moldova. From 1990 until 1994 he served as a member of the Parliament of the Republic of Moldova and in the period from 1990 to 1992 he was the President of the Legal Committee of the Parliament. From 1992 to 1996 he was the Ambassador – Permanent Representative of the Republic of Moldova to the United Nations. From 1996 to 2001 he served as a Judge of the European Court of Human Rights in Strasbourg. In 2002 he was appointed as the Judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina. He was elected as the Vice-President for two terms, from 2003 to 2006 and 2012 to 2015. In 2002 he took office of the international judge at the Supreme Court of Kosovo and in 2005 office of the President of the Special Chamber of the Supreme Court of Kosovo (the Commercial Tribunal controlled by the United Nations). From 2008 to 2012 he was a member of the Romanian Parliament and President of the Legal Subcommittee monitoring the enforcement of judgments of the ECtHR. During the same period, he was also the member of the Committee on Legal Affairs and Human Rights of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe. As of 2013 he serves as a judge of the Constitutional Court of the Republic of Moldova.

He published numerous articles in law journals and he also wrote the paper 'The Protection of Refugees under the ECHR' in the book 'Jurisprudence of the International Legal Institutions in Refugee Matters, edited by UNHCR, BO in Moldova, Chisinau, 2000.

Рођен је 1951. године у Baraboi (Република Молдавија). Магистрирао је на Правном факултету Државног универзитета у Молдавији. Од 1977. до 1980. године радио је као адвокат – члан Адвокатске коморе Републике Молдавије. Од 1980. до 1987. године обављао је функцију судије, а од 1987. до 1990. године функцију председника Окружног суда Frunze у Кишињеву. Дужност председника Комисије за избор, именовање и постављање судија Републике Молдавије обављао је од 1988. до 1990. године. Од 1990. до 1994. године био је члан Парламента Републике Молдавије, а од 1990. до 1992. године председавао је Правном комисијом тог Парламента. Био је амбасадор – стални заступник Републике Молдавије при Уједињеним нацијама од 1992. до 1996. године. Од 1996. до 2001. године обављао је функцију судије Европског суда за људска права у Стразбуру. За судију Уставног суда Босне и Херцеговине именован је 2002. године. Дужност потпредседника Уставног суда БиХ обављао је у два наврата, од 2003. до 2006. године и од 2012. до 2015. године. Године 2002. преузео је дужност међународног судије Врховног суда Косова, а 2005. године дужност међународног председавајућег судије Посебног вијећа Врховног суда Косова (Привредни суд под контролом Уједињених нација). Од 2008. до 2012. године обављао је дужност члана румунског Парламента и председника Правног поткомитета за надгледање спровођења пресуда Европског суда за људска права. У истом периоду био је и члан комитета за правне послове и људска права при Парламентарној скупштини Савјета Европе. Од 2013. године обавља дужност судије Уставног суда Републике Молдавије.

Објавио је више чланака у правним часописима, а написао је и прилог „Заштита избјеглица према Европском суду за људска права“ за књигу „Jurisprudence of the International Legal Institutions in Refugee Matters“, издање UNHCR-а BO, Молдавија, Кишињев, 2000.

VALERIJA GALIĆ
Sutkinja
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

VALERIJA GALIĆ
Judge
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

Rođena je 1956. godine u Splitu (Republika Hrvatska). Diplomirala je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Godine 1981. uposliła se kao pripravnica u Sekretarijatu za zakonodavstvo tadašnjeg Izvršnog vijeća Skupštine SRBiH, odakle je upućena na sudačku praksu u Općinski sud I u Sarajevu. Nakon položenog pravosudnog ispita nastavila je raditi u Sekretarijatu za zakonodavstvo kao stručna suradnica, potom kao savjetnica i pomoćnica sekretara za zakonodavstvo Izvršnog vijeća Vlade R/FBiH do 1996. godine, odnosno do imenovanja na dužnost tajnice Ureda za zakonodavstvo Vlade FBiH. Sudjelovala je kao članica u više radnih povjerenstava za izradu i donošenje sustavnih zakona iz raznih oblasti. Kao predstavnica BiH iz FBiH i članica Povjerenstva za harmonizaciju pravnog sustava sa europskom legislativom sudjelovala je u nekoliko međunarodnih programa koji su realizirani u SAD-u i Francuskoj (Strasbourg).

Za sutkinju Ustavnoga suda Bosne i Hercegovine izabrana je 2002. godine nakon konstituirajuće sjednice novoga saziva Ustavnoga suda Bosne i Hercegovine. Od 2006. do 2012. godine obnašala je dužnost dopredsjednice Ustavnoga suda BiH u dva mandata, a dužnost predsjednice obavljala je od 2012. do 2015. godine.

Koautorica je i recenzentica nekoliko stručnih publikacija. Bila je članica Povjerenstva za polaganje stručnoga ispita za djelatnike uprave u Federaciji BiH, ispitivačica za predmete Osnove ustavnoga uređenja i Osnove uprave u Federaciji BiH. Članica je povjerenstava za polaganje pravosudnog ispita na razini BiH i Federacije BiH – ispitivačica za predmete Upravno pravo i Radno pravo. Kao predavačica sudjelovala je na više domaćih i međunarodnih skupova iz oblasti ustavnoga sudstva i zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Judge Galić was born in 1956 in Split (Republic of Croatia). She graduated from the Faculty of Law at the University of Sarajevo. In 1981 she was employed in the Secretariat for Legislation of the then Executive Council of the SRBiH Assembly as an intern. Thereupon, she was referred to the Municipal Court I in Sarajevo for training as a judge. Having passed the bar exam, she continued working first as a law clerk, then advisor and assistant secretary for legislation within the Executive Council of the R/FBiH Government until 1996, when she was appointed as the Secretary to the Office for Legislation of the FBiH Government. She was a member of a number of working commissions tasked with drafting systemic laws in various fields. As a representative of BiH from FBiH and a member of the Commission for Harmonization of the Legal System with the European Legislation, she participated in several international programs held in USA and France (Strasbourg).

In 2002 she was appointed as a Judge of the Constitutional Court at the constituent session of newly appointed judges of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina. Between 2006 and 2012 she served as the Vice-President of the Constitutional Court of BiH for two terms. She was the President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina from 2012 until 2015.

She is a co-author and reviewer of several professional publications. She was a member of the Commission for Professional Qualifications Exam for the Administration Employees of the FBiH and examiner in the following subjects: Fundamentals of the Constitutional System and Fundamentals of Administration in the FBiH. She is a member of the Committee of Bar Examiners at the level of BiH and FBiH – the examiner in Administrative Law and Labour Law. As a lecturer, she participated in several national and international conferences on constitutional judiciary and the protection of human rights and fundamental freedoms.

Академик, проф. др МИОДРАГ СИМОВИЋ

Судија

Уставног суда Босне и Херцеговине

Academician prof. Dr Miodrag Simović

Judge

Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

Рођен је у Фочи. Правни факултет завршио је у Новом Саду. На постдипломском студију кривичноправног смјера у Новом Саду стекао је звање магистра 1981. године, а на истом факултету одбранио је докторску дисертацију 1985. године. Након завршеног студија радио је у Министарству унутрашњих послова СРБиХ и Министарству судства и управе СРБиХ. Од јануара 1991. до октобра 1993. године обављао је функцију потпредседника Владе СРБиХ и Републике БиХ. За судију Уставног суда Републике Српске изабран је у децембру 1998. године и на тој функцији је остао до маја 2003. године, када је изабран за судију Уставног суда БиХ. На функцију потпредседника Уставног суда Босне и Херцеговине изабран је крајем маја 2003, а реизабран у мају 2006. године. Дужност председника Уставног суда Босне и Херцеговине обављао је од 2009. до 2012. године, када је поново изабран за потпредседника Суда на период од три године.

Редовни је професор Правног факултета у Бањој Луци и Правног факултета у Источном Сарајеву. Био је ментор и члан више комисија за одбрану магистарских радова и докторских дисертација. Од 2011. године је инострани члан Руске академије природних наука, од 2012. године дописни члан Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине, а од 2014. године члан Европске академије наука и умјетности. Члан је Председништва Академије наука и умјетности и председник Одбора за правне науке Одјелјења друштвених наука Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине. Научној и стручној јавности презентовао је преко 450 радова. Аутор је 65 књига (22 као аутор и 43 као коаутор). Као референт учествовао је на преко 190 научних и стручних скупова у земљи и иностранству. Учествовао је и у девет међународних пројеката.

Judge Simović was born in Foča. He graduated from the Faculty of Law in Novi Sad. He received his master's degree after completion of the postgraduate studies in the Criminal Law in Novi Sad in 1981. He defended his doctor's thesis at the same Faculty in 1985. After completing his law studies he worked at the Ministry of Internal Affairs of SRBiH and the Ministry of Judiciary and Administration of the SRBiH. From January 1991 to October 1993 he held the offices of the Vice-President of the Government of SRBiH and the Republic of BiH. He was appointed as the Judge of the Constitutional Court of the Republika Srpska in December 1998 and remained in office until May 2003, when he was appointed as the Judge of the Constitutional Court of BiH. He was elected as the Vice-President of the Constitutional Court of BiH towards the end of May 2003 and re-elected in May 2006. He held the office of the President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina from 2009 to 2012, when he was re-elected as the Vice-President of the Court for the period of three years.

He is a full professor at the Faculty of Law in Banja Luka and Faculty of Law in Istočno Sarajevo. He was mentor and a member of several commissions for the defense of master theses and doctoral dissertations. As of 2011, he is an international member of the Russian Academy of Natural Sciences and as of 2012 he is a corresponding member of the Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina. As of 2014 he is a member of the European Academy of Sciences and Arts. He is the member of the Presidency of the Academy of Sciences and Arts as well as the President of the Legal Sciences Board of the Department for Social Sciences of the Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina. He presented over 450 papers to the scientific and professional community. He is an author of 65 books (22 as an author and 43 as a co-author). As a speaker, he participated at over 190 scientific and professional events, both home and abroad. He also participated in nine international projects.

Prof. Dr. Dr. h.c. CONSTANCE GREWE

Judge

Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

Prof. dr. i dr. h.c. CONSTANCE GREWE

Sutkinja

Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Judge Grewe was born in 1946 in Stuttgart (Germany). After obtaining her Bachelor degree in Frankfurt in 1966 she completed her studies in law at the Faculty of Law in Caen, France in 1974. In 1979 she obtained her Ph.D. at the University of Caen with a thesis on German cooperative federalism.

From 1981 to 1983 she was a professor at the University of Chambéry, from 1983 to 1997 at the University of Caen and from 1997 to 2011 at the University of Strasbourg. She was in charge of several Research Departments, member of the Scientific Councils of the Universities of Caen and Strasbourg and a Vice-President in charge of research between 2003 and 2006.

In 2004, she was appointed as a judge of the Constitutional Court of BiH by the President of the European Court of Human Rights. She was the Vice-President of the Constitutional Court from 2009 to 2012.

She published a number of books and scientific articles from the field of Comparative Constitutional Law, German Constitutional Law and interactions between international, European and domestic law.

In addition, she is a member of the Editorial Advisory Board of the Law Journal EuGRZ (Europäische Grundrechte Zeitschrift) as well as of the RFDC (Revue française de droit constitutionnel) and an expert at the Council of Europe. In 2008, she has been awarded the Research Award of the Humboldt Foundation and in 2012 the title of *Doctor Honoris Causa* of the University of Basel (Switzerland).

Rođena je 1946. godine u Stuttgartu (Njemačka). Dodiplomski studij završila je 1966. godine u Frankfurtu, a 1974. godine studij prava na Pravnom fakultetu u Caenu, Francuska. Zvanje doktora znanosti stekla je na Sveučilištu u Caenu, obranivši doktorsku disertaciju na temu njemačkog kooperativnog federalizma 1979. godine.

U razdoblju od 1981. do 1983. godine bila je profesorica na Sveučilištu u Chambéryu, od 1983. do 1997. godine na Sveučilištu u Caenu, a od 1997. do 2011. godine na Sveučilištu u Strasbourgu. Bila je zadužena za nekoliko istraživačkih odjela, članica znanstvenih vijeća Sveučilišta u Caenu i Strasbourgu, a u razdoblju od 2003. do 2006. godine bila je dopredsjednica zadužena za istraživanje.

Predsjednik Europskog suda za ljudska prava ju je imenovao za sutkinju Ustavnog suda 2004. godine. Dužnost dopredsjednice Ustavnog suda BiH obnašala je od 2009. do 2012. godine.

Objavila je brojne knjige i znanstvene članke u oblasti komparativnog ustavnog prava, njemačkog ustavnog prava i interakcije između međunarodnog, europskog i domaćeg prava.

Također, članica je Redakcijskog savjetodavnog odbora pravnog časopisa EuGRZ (Europäische Grundrechte Zeitschrift), kao i RFDC (Revue française de droit constitutionnel), te ekspertica u Vijeću Europe. Godine 2008. dobila je nagradu za istraživanje koju joj je dodijelila Fondacija „Humboldt“, a 2012. godine titulu počasnog doktora znanosti (*Doctor Honoris Causa*) Sveučilišta u Baselu (Švicarska).

SEADA PALAVRIĆ

Sutkinja
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

SEADA PALAVRIĆ

Judge
Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina

Rođena je 1954. godine u Tuzli. Pravni fakultet završila je u Sarajevu 1984. godine uz rad, a pravosudni ispit položila je 1995. godine.

Prije i po završetku studija radila je u „Termoelektrani“ Tuzla, a od 1993. do 1994. godine obavljala je dužnost okružne inspektorice rada i sekretara Skupštine okruga Tuzla. Bila je predsjednica tima koji je osnovao Tuzlansko-podrinjski kanton kao prvi kanton FBiH. Od 1994. do 2002. godine bila je sekretar Skupštine Tuzlansko-podrinjskog kantona, zatim kantonalna pravobraniteljica Tuzlansko-podrinjskog kantona. Obavljala je dužnost pomoćnice federalnog ministra pravde i dužnost sekretara Ureda Vlade FBiH za saradnju i zastupanje pred Domom za ljudska prava za BiH i Ombudsmanom za BiH. Od 1996. do 2005. godine bila je poslanica u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH i Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Za sutkinju Ustavnog suda Bosne i Hercegovine izabrana je 2005. godine. Dužnost predsjednice Suda obavljala je od 2008. do 2009. godine kada je preuzela dužnost potpredsjednice koju je obavljala do 2015. godine.

Bila je članica tima Federacije BiH tokom arbitraže za Dobrinju, koja je urađena prema odluci Visokog predstavnika za BiH. Objavila je više stručnih radova. Učestvovala je na velikom broju javnih skupova u zemlji i inostranstvu na temu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Judge Palavrić was born in Tuzla in 1954. She graduated from the Faculty of Law in Sarajevo in 1984, while employed, and passed the bar exam in 1995.

Prior to and upon completion of her studies, she was employed in Thermoelectric Power Plant Tuzla and from 1993 to 1994, she held the offices of District Labor Inspector and Secretary of Tuzla District Assembly. She was a President of the team that established the Tuzla-Podrinje Canton as the first canton in FBiH. From 1994 to 2002 she was the Secretary of the Tuzla-Podrinje Canton Assembly and, subsequently, held the position of the Cantonal Public Attorney of the Tuzla-Podrinje Canton. She also held the office of the Assistant Minister of Justice of FBiH and the Secretary of FBiH Government's Office for Cooperation with and Representation before the Human Rights Chamber for BiH and the Office of the Ombudsperson for BiH. From 1996 to 2005 she was a representative in the House of Representatives of the FBiH Parliament and in the House of Representatives of the BiH Parliamentary Assembly.

She was elected as the Judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina in 2005. She held the office of the President thereof from 2008 to 2009, when she was elected as the Vice-President of the Court. She served as the Vice-President until 2015.

She was a member of the FBiH expert team involved in the Arbitration Award for Dobrinja in accordance with the Decision of the High Representative for BiH. She published several professional papers. She attended a great number of round tables, both home and abroad, dealing with the topic of protection of human rights and fundamental freedoms

Суд у пленарном сазиву
Plenary Court

НАДЛЕЖНОСТ

Уставни суд ће штитити овај Устав.

а) Уставни суд има искључиву надлежност да одлучује у споровима који по овом Уставу настају између ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, укључујући, али се не ограничавајући само на то:

- Да ли је одлука неког ентитета да успостави специјални паралелни однос са неком од сусједних држава сагласна овом Уставу, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине.
- Да ли је неки члан устава или закона ентитета у сагласности са овим Уставом.

Спорове могу покретати само чланови Предсједништва, председавајући Министарског савјета, председавајући или замјеник председавајућег било којег вијећа Парламентарне

JURISDICTION

The Constitutional Court shall uphold this Constitution.

a) The Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any dispute that arises under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to:

- Whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighboring state is consistent with this Constitution, including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina.
- Whether any provision of an Entity's constitution or law is consistent with this Constitution.

Disputes may be referred only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or a Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-

*Суткиње, судије, генерални секретар и регистар Уставног суда у сали за вијећање
Judges, Secretary General and Registrar of the Constitutional Court in the Deliberation Room*

скупштине, једна четвртина чланова било ког вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета.

б) Уставни суд има и апелациону надлежност над питањима по овом Уставу, која проистичу из пресуде сваког суда у Босни и Херцеговини.

ц) Уставни суд има надлежност у питањима која му упути било који суд у Босни и Херцеговини, а односи се на то да ли је закон на чијој ваљаности почива његова одлука, сагласан са овим Уставом, Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама и њеним протоколима, или са законима Босне и Херцеговине; или у погледу постојања или дјелокруга неког општег правила међународног јавног права које је од значаја за одлуку тог суда.

(Члан VI/3 Устава БиХ)

fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of a legislature of an Entity.

b) The Constitutional Court shall also have appellate jurisdiction over issues under this Constitution arising out of a judgment of any other court in Bosnia and Herzegovina.

c) The Constitutional Court shall have jurisdiction over issues referred by any court in Bosnia and Herzegovina concerning whether a law, on whose validity its decision depends, is compatible with this Constitution, with the European Convention for Human Rights and Fundamental Freedoms and its Protocols, or with the laws of Bosnia and Herzegovina; or concerning the existence of or the scope of a general rule of public international law pertinent to the court's decision.

(Article VI(3) of the Constitution of BiH)

Predložena odluka Parlamentarne skupštine može biti proglašena destruktivnom po vitalni interes bošnjačkog, hrvatskog ili srpskog naroda većinom glasova iz redova bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih delegata izabranih u skladu sa stavom 1, tačka a). Za donošenje takve odluke biće potrebna saglasnost Doma naroda, izglasana od strane većine bošnjačkih, većine hrvatskih i većine srpskih delegata koji su prisutni i glasaju.

Kada većina bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih delegata stavi primjedbu na pozivanje na tačku e), predsjedavajući Doma naroda će odmah sazvati Zajedničku komisiju, koja se sastoji od tri delegata, od kojih je svaki izabran iz redova bošnjačkih, hrvatskih i srpskih delegata, u cilju razrješenja tog pitanja. Ukoliko to Komisija ne uspije u roku od pet dana, predmet se upućuje Ustavnom sudu koji će po hitnom postupku preispitati proceduralnu ispravnost slučaja.

(Član IV/3.e) i f) Ustava BiH)

A proposed decision of the Parliamentary Assembly may be declared to be destructive of a vital interest of the Bosniac, Croat, or Serb people by a majority of, as appropriate, the Bosniac, Croat, or Serb Delegates selected in accordance with paragraph 1(a) above. Such a proposed decision shall require for approval in the House of Peoples a majority of the Bosniac, of the Croat, and of the Serb Delegates present and voting.

When a majority of the Bosniac, of the Croat, or of the Serb Delegates objects to the invocation of paragraph (e), the Chair of the House of Peoples shall immediately convene a Joint Commission comprising three Delegates, one each selected by the Bosniac, by the Croat, and by the Serb Delegates, to resolve the issue. If the Commission fails to do so within five days, the matter will be referred to the Constitutional Court, which shall in an expedited process review it for procedural regularity.

(Article IV(3)(e) and (f) of Constitution of BiH)

*Sala za održavanje sjednica vijeća Ustavnog suda
Constitutional Court Session Room*

(1) Ustavni sud, osim vršenja funkcije sukladno odredbama Ustava, odlučuje o:

- a) izboru predsjednika i dopredsjednikā Ustavnoga suda;
- b) statusu i pravima u svezi sa imunitetom predsjednika i sudaca Ustavnoga suda;
- c) unutarnjoj organizaciji Ustavnoga suda i Tajništva Ustavnoga suda;
- d) formiranju radnih tijela Ustavnoga suda;
- e) statusnim pitanjima osoba koje imenuje i razrješava Ustavni sud;
- f) planu rada Ustavnoga suda i njegovome izvršavanju;
- g) potrebama za financiranjem rada Ustavnoga suda;
- h) usvajanju godišnjega obračuna Ustavnoga suda;
- i) drugim pitanjima iz nadležnosti Ustavnoga suda.

(2) U ostvarivanju svoje financijske samostalnosti Ustavni sud:

- a) utvrđuje prijedlog proračunskih sredstava potrebnih za izvršavanje nadležnosti Ustavnoga suda i upućuje ga Predsjedništvu Bosne i Hercegovine s ciljem uključivanja u prijedlog proračuna, u smislu članka VIII. Ustava;
- b) donosi financijski plan Ustavnoga suda u kojem planira i donosi odluke o ostvarivanju prihoda i izvršavanju rashoda u tekućoj godini;
- c) usvaja godišnji obračun;
- d) odlučuje o korištenju donacija i drugih izvora sredstava.

(Članak 77. Pravila Ustavnog suda)

Судија не може да се уздржи од гласања.

(Члан 42/3 Правила Уставног суда)

Сваки судија који је учествовао у разматрању предмета има право да издвоји своје мишљење у складу или супротно одлуци, или да само дā изјаву о неслагању или придруживању издвојеном мишљењу.

(...)

Издвојено мишљење се прилаже уз одлуку као анекс. Одлука се објављује у службеним гласилима и публикацији Уставног суда заједно са издвојеним мишљењем.

(Члан 43 Правила Уставног суда)

(1) In addition to its functions exercised in accordance with the provisions of the Constitution, the Constitutional Court shall also decide on:

- a) the election of the President and Vice-Presidents of the Constitutional Court;
- b) the status and immunity rights of the President and judges of the Constitutional Court;
- c) the internal organization of the Constitutional Court and the Secretariat of the Constitutional Court;
- d) the working bodies of the Constitutional Court;
- e) status issues of the persons appointed and dismissed by the Constitutional Court;
- f) the work schedule of the Constitutional Court and its execution;
- g) the financial needs of the Constitutional Court;
- h) adoption of the annual budget of the Constitutional Court;
- i) other issues within the competence of the Constitutional Court.

(2) In the exercise of its financial independence, the Constitutional Court shall:

- a) draw up a draft budget required to carry out of the Constitutional Court's competences and submit it to the Presidency of Bosnia and Herzegovina for the purpose of having it included in the Draft Budget pursuant to Article VIII of the Constitution;
- b) adopt a financial plan for the Constitutional Court in which it plans and takes decisions on the expected revenues and expenditures in the current year;
- c) adopt an annual budget;
- d) decide on the use of grants and other sources of revenues.

(Article 77 of the Rules of the Constitutional Court)

A judge may not abstain from voting.

Article 43(1) of the Rules of the Constitutional Court)

Any judge who has taken part in the consideration of the case shall be entitled to state his/her opinion, concurring with or dissenting from the decision, or give a bare statement of dissent or joining a separate opinion.

(...)

A separate opinion shall be annexed to the decision. The decision, together with the separate opinion, shall be published in the Official Gazettes and the Bulletin of the Constitutional Court.

(Article 43 of the Rules of the Constitutional Court)

*Sala za održavanje plenarnih sjednica i javnih rasprava
Plenary and Public Hearing Session Room*

POSTUPAK

Većina svih članova suda sačinjava kvorum.

Sud će, većinom glasova svih članova, usvojiti svoja pravila o radu. Sud će voditi javne rasprave, a svoje odluke će javno obrazlagati i objavljivati.

(Član VI/2. Ustava BiH)

Ustavni sud odlučuje u sjednicama.

Sjednice Ustavnog suda su Plenarna sjednica, sjednica Velikog vijeća i sjednica Malog vijeća.

Ustavni sud odlučuje u Plenarnoj sjednici većinom glasova svih sudija Ustavnog suda kada odlučuje o predmetima iz nadležnosti Ustavnog suda:

PROCEDURE

A majority of all members of the Court shall constitute a quorum.

The Court shall adopt its own rules of court by a majority of all members. It shall hold public proceedings and shall issue reasons for its decisions, which shall be published.

(Article VI(2) of the Constitution of BiH)

The Constitutional Court shall take decisions sitting in sessions.

The sessions of the Constitutional Court shall be: the plenary Court, the session of the Grand Chamber and the session of the Chamber.

The Constitutional Court shall take decisions sitting in the plenary session, by a majority of votes of all the judges of the Constitutional Court, in the cases arising out of the competence of the Constitutional Court:

- a) iz člana VI/3.a) Ustava kada ih pokrenu ovlašteni podnositelji, te čl. VI/3.c), IV/3.f) Ustava i Amandmana I na Ustav (u daljnjem tekstu: Amandman I);
- b) u predmetima iz nadležnosti Ustavnog suda iz člana VI/3.b) Ustava koji se uvrste na dnevni red Plenarne sjednice;
- c) drugim pitanjima utvrđenim Ustavom, ovim pravilima i zaključkom Plenarne sjednice.

Veliko vijeće čine sudije koje su izabrali nadležni zakonodavni organi entiteta.

Predsjednik Ustavnog suda predsjedava Velikim vijećem, a u slučaju njegove spriječenosti, zamjenjuje ga jedan od potpredsjednika kojeg on odredi.

Veliko vijeće, većinom glasova svih sudija Ustavnog suda (najmanje pet sudija), odlučuje o predmetima iz nadležnosti Ustavnog suda iz člana VI/3.a), kada ih pokrenu neovlašteni podnositelji, i člana VI/3.b) Ustava, koji nisu uvršteni u dnevni red Ustavnog suda u Plenarnoj sjednici, i o drugim pitanjima koja se uvrste na dnevni red sjednice u skladu sa Ustavom i ovim pravilima.

Ukoliko nije donesena odluka, predmet se prosljeđuje Ustavnom sudu u Plenarnoj sjednici u tekstu koji predlaže sudija izvjestitelj, ako Veliko vijeće ne odluči drugačije.

Malo vijeće sastoji se od predsjednika Ustavnog suda i dva potpredsjednika iz reda sudija koje su izabrali nadležni zakonodavni organi entiteta. Malim vijećem predsjedava predsjednik Ustavnog suda.

Malo vijeće jednoglasno odlučuje o zahtjevima za donošenje privremenih mjera i o administrativnim pitanjima o kojima se ne odlučuje u sjednicama Ustavnog suda.

(Čl. 8, 9, 10. i 12. Pravila Ustavnog suda)

Rad Ustavnog suda je javan.

(...)

Javnost postupka pred Ustavnim sudom isključena je na sjednicama Suda, osim na javnoj raspravi.

(Čl. 13. i 14. Pravila Ustavnog suda)

- a) under Articles VI(3)(a), where instituted by an authorized applicant, VI(3)(c) and IV(3)(f) of the Constitution and Amendment I to the Constitution (hereinafter: Amendment I);
- b) under Article VI(3)(b), which are included in the agenda of the plenary Court;
- c) other issues set forth in the Constitution, these Rules and conclusion of the plenary Court.

The Grand Chamber shall be composed of the judges elected by the competent Entity Legislature.

The President of the Constitutional Court shall preside at the sessions of the Grand Chamber. If he/she is prevented from sitting, he/she shall be replaced by one of the Vice-Presidents whom he/she shall designate.

The Grand Chamber shall take decisions, by a majority of votes of all the judges of the Constitutional Court (a minimum of five judges) on the cases arising out of the competence of the Constitutional Court under Article VI(3)(a), when instituted by an unauthorized applicants and Article VI(3)(b) of the Constitution which are not included in the agenda of the plenary Court and on other issues included in the agenda of the session in accordance with the Constitution and these Rules.

If no decision is taken, the case shall be referred to the Constitutional Court sitting in the plenary session with a text proposed by a Judge Rapporteur, unless the Grand Chamber decides otherwise.

The Chamber shall be composed of the President of the Constitutional Court and two Vice-Presidents from among the judges elected by the competent Entity Legislature. The President of the Constitutional Court shall preside over the Chamber.

The Chamber shall take decisions, by a unanimous vote, on the requests for interim measures, on administrative issues, which are not decided at the sessions of the Constitutional Court.

(Articles 8, 9, 10 and 12 of the Rules of the Constitutional Court)

The work of the Constitutional Court shall be public.

(...)

The public shall be excluded, in the proceedings before the Constitutional Court, from the working sessions, except for a public hearing.

(Articles 13 and 14 of the Rules of the Constitutional Court)

Sastanak Tajništva Ustavnog suda
Meeting of the Secretariat of the Constitutional Court

TAJNIŠTVO USTAVNOG SUDA

U obavljanju stručnih i drugih poslova Ustavnome sudu pomaže Tajništvo.

U okviru Tajništva se formiraju odjeli čiji se djelokrug utvrđuje Odlukom o ustrojstvu Tajništva Ustavnoga suda, koju donosi Ustavni sud u plenarnoj sjednici.

Tajništvom rukovodi generalni tajnik, koji pomaže Ustavnome sudu u obavljanju njegovih funkcija, te odgovara za ustrojstvo i aktivnosti Tajništva, po ovlasti predsjednika Ustavnoga suda.

Najsloženije stručne poslove koji se odnose na ostvarivanje prava i dužnosti Ustavnoga suda, pored generalnoga tajnika Ustavnoga suda, obavljaju registrar, šefovi odjela, šef Kabineta Ustavnoga suda, pomoćnik generalnoga tajnika Ustavnoga suda, pravni savjetnici sudaca koje imenuje i razrješava Ustavni sud u plenarnoj sjednici.

(Čl. 106. i 107. Pravila Ustavnog suda)

SECRETARIAT OF THE CONSTITUTIONAL COURT

The Secretariat of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina (hereinafter: the Secretariat) shall assist the Constitutional Court in performing its professional and other duties.

Departments, the scope of whose work shall be established by a Decision on the Organization of the Secretariat taken by the Constitutional Court sitting in plenary, shall be formed within the Secretariat.

The Secretariat shall be managed by the Secretary General who shall assist the Constitutional Court in the performance of its functions and be responsible for the organization and activities of the Secretariat under the authorization of the President of the Constitutional Court.

In addition to the Secretary General of the Constitutional Court, the most complex professional duties relating to exercising of the rights and duties of the Constitutional Court shall be carried out by the Registrar, Heads of Departments, Head of Office of the President of the Constitutional Court, Assistant Secretary General of the Constitutional Court, legal advisors to the judges who are appointed and dismissed by the plenary Court.

(Articles 106 and 107 of the Rules of the Constitutional Court)

Ured registrara

U ovom Uredu obavljaju se pravni, studijsko-analički, stručno-operativni i drugi stručni poslovi u svezi s ostvarivanjem nadležnosti Ustavnog suda iz čl. VI/3.(a), VI/3.(b), VI/3.(c) i IV/3.(f) Ustava Bosne i Hercegovine. U okviru tih poslova vrši se obrada zahtjeva za pokretanje postupaka/apelacija i drugih podnesaka, što uključuje izradu nacrtu odluka i rješenja, referata, analiza, obavještenja i informacija. Također se obavljaju i stručni poslovi koji se odnose na pripremanje i održavanje javnih rasprava, poslovi ustavnosudske prakse i dokumentacije, prevođenje i lektoriranje, te drugi poslovi po registrarovom nalogu. Poslovi iz nadležnosti Ureda registrara obavljaju se u više unutarnjih organizacijskih jedinica, a registrar je odgovoran za funkcioniranje Ureda sukladno potrebama Ustavnog suda.

Office of Registrar

This Office shall carry out legal, research and analytical, operational and other professional duties in exercising jurisdiction of the Constitutional Court arising under Article VI(3)(a) and VI(3)(b), VI(3)(c) and IV(3)(f) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina. The following duties shall be carried out: processing of the requests for initiating proceedings/appeals and other submissions, including draft decisions and rulings, reports, analysis, notifications and information. This Office also carries out administrative duties concerning the preparation and holding of the public hearings, duties relating to the constitutional jurisprudence and documentation, translation and proofreading and other duties as assigned by the Registrar. Duties arising under the competences of the Office of Registrar shall be carried out in several organisational units and Registrar shall be responsible for operations of the Office in accordance with the needs of the Constitutional Court.

*Sastanak Ureda registrara
Meeting of the Office of Registrar*

Свечана сједница поводом 50 година уставног судовања у Босни и Херцеговини, 27. март 2014. године, Плава сала Парламентарне скупштине БиХ

Official ceremony marking the 50th anniversary of the constitutional justice in Bosnia and Herzegovina, 27 March 2014, Blue Room of the Parliamentary Assembly of BiH

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Уставни суд Босне и Херцеговине континуирано одржава међународне контакте и сарадњу с регионалним, европским и уставним судовима широм свијета, те са судовима једнаке надлежности, институцијама Савјета Европе и Европском комисијом за демократију путем права – Венецијанском комисијом.

Поводом обиљежавања 50. годишњице уставног судовања у Босни и Херцеговини, 27. марта 2014. године Уставни суд Босне и Херцеговине одржао је свечану сједницу којој је присуствовало више од 150 гостију из Босне и Херцеговине и иностранства. Поводом тог јубилеја, на свечаној сједници обратили су се и упутили честитке домаћи и инострани званичници, представници власти Босне и Херцеговине и представници међународних институција. Након сједнице одржана је Међународна конференција на тему „Уставни суд – између негативног законодавца и позитивног активизма“. На конференцији су учествовали

INTERNATIONAL COOPERATION

The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina maintains continuous contacts and cooperation with the regional, European and constitutional courts from around the world and with the courts of equal jurisdiction, institutions of the Council of Europe and the European Commission for Democracy through Law - Venice Commission.

On the occasion of marking the 50th anniversary of the constitutional justice in Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina held an official ceremony attended by more than 150 guests from Bosnia and Herzegovina and abroad. At this event, both national and international officials, representatives of the Government of Bosnia and Herzegovina and representatives of the international institutions addressed the attendees and extended their congratulations on the occasion. After the ceremony, the Constitutional Court organized an International Conference under the title “Constitutional Court – between

Учесници Регионалне конференције „Заштита права на слободу и безбједност и забрана тортуре“, Златибор, Република Србија, јун 2014. године

Participants of the Regional Conference „Protection of the Right to Liberty and Security and Prohibition of Torture“, Zlatibor, Republic of Serbia, June 2014

представници уставних судова Босне и Херцеговине, бх. ентитетâ Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске, Аустрије, Јерменије, Хрватске, Чешке, Македоније, Црне Горе, Руске Федерације, Србије, Словеније, Турске, Уједињеног Краљевства, те представници Конференције европских уставних судова, Венецијанске комисије и Савјета Европе.

Током 2014. године педесетогодишњицу постојања такође су обиљежили Уставни суд Републике Македоније и Уставни суд Црне Горе. Тим поводом је у Скопљу, у септембру, одржана Међународна конференција на тему „Савремени изазови уставног судства“, а у новембру је у Будви одржана Међународна конференција под називом „Уставносудска заштита људских права и основних слобода“. У име Уставног суда Босне и Херцеговине на тим конференцијама учествовали су предсједница Валерија Галић и судија Мато Тадић.

С циљем размјене искустава, Уставни суд Босне и Херцеговине редовно одржава и унапређује сарадњу с уставним судовима из региона. Између осталог, у оквиру те сарадње, предсједница Уставног суда БиХ Валерија Галић и судије Уставног суда БиХ Мато Тадић и Мирсад Ђеман у новембру 2014. године били су у Загребу, у радној посјети Уставном суду Републике Хрватске, те су са колегама разговарали о теми „Примјена Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода са рецентном праксом“. У јуну 2014. године предсједница Уставног суда БиХ Валерија Галић и судија Уставног суда БиХ Златко М.

Учесници Међународне конференције „Савремени изазови уставног судства“, Скопље, септембар 2014. године

Participants of the International Conference „Contemporary Challenges of the Constitutional Judiciary“, Skopje, September 2014

negative legislation and positive activism”. The Conference was attended by the representatives of the constitutional courts of Bosnia and Herzegovina, BiH Entities, Federation of Bosnia and Herzegovina and Republika Srpska, Austria, Armenia, Croatia, the Czech Republic, Macedonia, Montenegro, the Russian Federation, Serbia, Slovenia, Turkey, the United Kingdom and representatives of the Conference of European Constitutional Courts, the Venice Commission and the Council of Europe.

During 2014, the Constitutional Court of the Republic of Macedonia and the Constitutional Court of Montenegro also marked their 50th anniversaries. On that occasion, in September 2014 the Constitutional Court of the Republic of Macedonia held the Conference under the title “Contemporary Challenges of Constitutional Judiciary”, whereas the Constitutional Court of Montenegro held the International Conference on “Constitutional Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms” in Budva, in November 2014. President Valerija Galić and Judge Mato Tadić, representing the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, attended these conferences.

Aimed at exchange of experience, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina regularly maintains and improves cooperation with the constitutional courts from the region. As part of this cooperation, *inter alia*, President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina Valerija Galić and Judges of the Constitutional Court of BiH Mato Tadić and Mirsad Ćeman paid a visit to the Constitutional Court of the Republic of Croatia in November 2014 and attended the working meeting on the subject „Application of the European Convention for

Кнежевић учествовали су на Регионалној конференцији „Заштита права на слободу и безбједност и забрана тортуре“ на Златибору, Република Србија.

Уставни суд Босне и Херцеговине је као пуноправни члан наставио с учешћем у раду Свјетске конференције уставних судова. Крајем септембра и почетком октобра 2014. године предсједница Уставног суда БиХ Валерија Галић учествовала је на III конгресу Свјетске конференције уставних судова на тему „Уставно судство и социјална интеграција“ у Сеулу (Република Кореја), а након тога и на Међународној конференцији предсједника судова европских држава под називом „Примјена Европске конвенције о људским правима и основним слободама на националном нивоу и улога националних судија“ у Бакуу (Азербејџан).

На XVI конгресу Конференције европских уставних судова у Бечу, који је у организацији Уставног суда Републике Аустрије одржан у мају 2014. године, учествовали су предсједница Уставног суда БиХ Валерија Галић и судија Уставног суда БиХ Мирсад Ћеман. У септембру 2015. године, на XVII конгресу Конференције европских уставних судова који је одржан у Батумију (Грузија) учествовао је новоизабрани предсједник Уставног суда БиХ Мирсад Ћеман. Предсједник Ћеман је том приликом учествовао и у раду припремног састанка Круга предсједника конгреса Конференције европских уставних судова, те на Међународној конференцији под називом „Међународни уговори које примјењују уставни судови и еквивалентна тијела: Изазови дијалога“ коју је организовао Уставни суд Грузије.

the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and recent case-law“. In June 2014, the President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, Valerija Galić and Judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina Zlatko M. Knežević attended the Regional Conference under the title „Protection of the Right to Liberty and Security and Prohibition of Torture“, held in Zlatibor, the Republic of Serbia.

As a full-time member, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina continued to participate in the work of the World Conference of the Constitutional Courts. By the end of September and in the beginning of October 2014, President Valerija Galić attended the 3rd Congress of the Constitutional Justice on the topic “Constitutional Justice and Social Integration”, held in Seoul (Republic of Korea) and thereafter attended the International Conference of Presidents of the Courts of European Countries under the title „Application of European Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms on National Level and the Role of National Judges“ held in Baku, Azerbaijan.

The President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina Valerija Galić and Judge of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina Mirsad Ćeman attended the XVI Congress of the Conference of European Constitutional Courts, which was held in Vienna, in the organization of the Constitutional Court of the Republic of Austria. In September 2015, newly elected President of the Constitutional Court, Mirsad Ćeman attended the VII Congress of Conference of the European Constitutional Courts held in Batumi, Georgia. President Ćeman participated in the work of the preparatory meeting of the Circle

Учесници 3. конгреса Свјетске конференције о уставном судству о теми „Уставно судство и социјална интеграција“, Сеул, Република Кореја, септембар/октобар 2014. године

Participants of the 3rd Congress of the Constitutional Justice on the topic “Constitutional Justice and Social Integration”, Seoul (Republic of Korea), September/October 2014

Предсједник Уставног суда Босне и Херцеговине Мирсад Ћеман међу учесницима XVII конгреса Конференције европских уставних судова, Батуми, Грузија, септембар 2015. године

President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, Mirsad Ćeman, among the participants of the XVII Congress of Conference of the European Constitutional Courts, Batumi, Georgia, September 2015

Предсједник Уставног суда БиХ Мирсад Ћеман и судија Уставног суда БиХ Валерија Галић међу учесницима Међународног симпозијума који је одржан поводом 70. годишњице оснивања Суда за рјешавање спорова надлежности Републике Турске, Анкара, јун 2015. године

President of the Constitutional Court of BiH, Mirsad Ćeman and Judge of the Constitutional Court of BiH, Valerija Galić, among the participants of the International Symposium, organized to mark the 70th anniversary of the Court of Jurisdictional Disputes of the Republic of Turkey, Ankara, June 2015

Потпредсједник Уставног суда БиХ и члан Венецијанске комисије Златко М. Кнежевић присуствовао је, на позив Министарства правде Велике Британије, церемонији отварања судске године, која је у октобру 2015. године одржана у Лондону. У октобру 2015. године предсједник Уставног суда БиХ Мирсад Ћеман и потпредсједник Уставног суда БиХ Мато Тадић учествовали су на XVII међународном конгресу о европском компаративном уставном праву на тему „Уставни судови и редовни судови: сарадња или сукоб?“, који је одржан у Регенсбургу (СР Њемачка), чији је суорганизатор била њемачка Фондација за међународну правну сарадњу (IRZ) из Бона. Крајем 2015. године успостављена је сарадња са њемачком Фондацијом за међународну правну сарадњу – IRZ уз чију су помоћ штампане одређене публикације Уставног суда БиХ, те су отпочеле заједничке припреме на организацији Регионалне конференције „Одлуке Европског суда за људска права и њихов утицај на стандарде националних уставних судова“, која ће се одржати у априлу 2016. године у Сарајеву.

Током 2015. године окончан је процес имплементације пројекта БХЗ - 13/0019 „Подршка Уставном суду Босне и Херцеговине“, који је на иницијативу Амбасаде Краљевине Норвешке у Босни и Херцеговини одобрило Министарство спољних послова Краљевине Норвешке. Имплементацијом

of Presidents of the Congress of Conference of the European Constitutional Court as well as in the International Conference on „Application of International Treaties by Constitutional Courts and Equivalent Bodies: Challenges to the Dialogue” organized by the Constitutional Court of Georgia.

Upon invitation of the Ministry of Justice of the Great Britain, the Vice-President of the Constitutional Court of BiH and a member of the Venice Commission Zlatko M. Knežević attended the ceremony of the „opening of judicial year“ which was held in October 2015 in London. In October 2015, President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, Mirsad Ćeman and Vice-President of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, Mato Tadić, attended the XVII International Congress on European and Comparative Constitutional Law under the title “Constitutional Courts and Ordinary Courts: Cooperation or Conflict?” held in Regensburg (Germany) co-organized with the German Foundation of International Legal Cooperation (IRZ) from Bonn. By the end of 2015, the cooperation was established with the German Foundation of International Legal Cooperation – IRZ. With their assistance the Constitutional Court was able to issue a number of publications and to begin with joint preparations for organizing regional conference “Decisions of the European Court for Human Rights and its Effect on Standards of National Constitutional Courts” to be held in April 2016 in Sarajevo.

Предсједник Ћеман и потпредсједник Тадић на Регионалној конференцији „Слобода изражавања – нормативни оквир и пракса” коју је организовао Уставни суд Црне Горе у сарадњи са IRZ-ом, Бечићи, октобар 2015. године

President Ćeman and Vice-President Tadić at the Regional Conference „Freedom of Expression – Normative Framework and Practice” organized by the Constitutional Court of Montenegro in cooperation with IRZ, Bečići, Montenegro, October 2015

тог пројекта унапријеђен је систем ИТ подршке раду Уставног суда Босне и Херцеговине који ће допринијети већој ефикасности и ажурнијем раду Суда.

Уставни суд Босне и Херцеговине редовно одржава сарадњу и реализује сусрете с представницима домаћих и међународних институција које дјелују у Босни и Херцеговини, укључујући дипломатске мисије и представништва.

У радним и куртоазним посјетама Уставном суду Босне и Херцеговине у протеклом периоду били су, између осталих, Mary Ann Hennessey, шефица Уреда Савјета Европе у БиХ, Karsten Dümmel, директор Фондације Konrad Adenauer у БиХ, Michela Matuella, шефица високе делегације Генералне дирекције за проширење Европске комисије, Jonathan Moore, шеф Мисије ОЕБС-а у БиХ, Thomas Markert, генерални секретар Европске комисије за демократију путем права (Венецијанска комисија), Bruce Berton, први замјеник Високог представника у БиХ и супервизор за Брчко дистрикт, Hyong-won Suh, нерезидентни амбасадор Републике Кореје у БиХ, Ivan del Vechio, амбасадор Републике Хрватске у БиХ, Riziq N. M. Nammourah, амбасадор Палестине у БиХ, Kazuya Ogawa, амбасадор Јапана у БиХ, итд.

Предсједник Ћеман и Kazuya Ogawa, амбасадор Јапана у Босни и Херцеговини, приликом посјете Уставном суду БиХ, новембар 2015. године

President Ćeman and Mr. Kazuya Ogawa, Ambassador of Japan to BiH, during the visit to the Constitutional Court of BiH, November 2015

During 2015, upon the initiative of the Embassy of the Kingdom of Norway in Bosnia and Herzegovina and after the approval by the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of Norway, the process of implementation of project BH3-12/0019: "Support to the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina" was completed. Through the implementation of this project significant improvements were made to IT system to support the work of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, which will contribute to greater efficiency and updated work of the Constitutional Court.

The Constitutional Court also regularly maintains cooperation and holds meetings with the representatives of the national and international institutions active in Bosnia and Herzegovina, including diplomatic missions and representative offices. As a part of their working and courtesy visits to the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, a number of officials visited the Court: Ms. Mary Ann Hennessey, Head of the Council of Europe Office in Bosnia and Herzegovina, Mr. Karsten Dümmel, Director, Konrad Adenauer Foundation Office in BiH, Ms. Michela Matuella, Head of the Unit C1, the Directorate General for Enlargement, European Commission, Mr. Jonathan Moore, Head of the OSCE Mission to BiH, Mr. Thomas Markert, the Secretary General of the European Commission for Democracy Through Law (Venice Commission), Mr. Bruce Berton, the First Deputy High Representative in BiH and Supervisor of Brčko District, Mr. Hyong-won Suh, the Non-Resident Ambassador of the Republic of Korea to BiH, Mr. Ivan del Vechio, Ambassador of Republic of Croatia to BiH, Mr. Riziq N. M. Nammourah, the Ambassador of Palestine to BiH, Mr. Kazuya Ogawa, the Ambassador of Japan to BiH, etc.

Предсједник и потпредсједник Уставног суда БиХ Мирсад Ћеман и Мато Тадић са сарадницима и први замјеник Високог представника у БиХ и супервизор за Брчко дистрикт Bruce Berton на састанку у Уставном суду, октобар 2015. године

President Mirsad Ćeman and Vice-President of the Constitutional Court of BiH, Mato Tadić with the associates at the meeting with the First Deputy High Representative in BiH and Brčko District Supervisor Bruce Berton at the premises of the Constitutional Court, October 2015

BIBLIOTEKA USTAVNOG SUDA

Biblioteka Ustavnog suda BiH smještena je u prostorijama sjedišta Suda. Po svojoj namjeni ubraja se u specijalne biblioteke i namijenjena je isključivo stručnom i naučnoistraživačkom radu zaposlenih u Ustavnom sudu BiH. Stručnjacima izvan Suda dostupna je uz najavu.

Rad Biblioteke reguliran je Pravilnikom o radu Biblioteke.

Bibliotečki fond, koji se sastoji od reprezentativne građe iz područja pravnih nauka, ali i ostalih društvenih nauka, stvara se i dopunjuje kupovinom, razmjenom i poklonom i stručno obrađuje primjenom jedinstvenog načina obrade zasnovanog na međunarodnim standardima. On-line katalog nudi mogućnost pretraživanja cjelokupne zbirke prema različitim kriterijima (autor, naslov, izdavač itd.) od kojih je najinteresantiji pretraživanje po ključnim riječima.

LIBRARY OF THE CONSTITUTIONAL COURT

The library of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina is located at the Court's seat. Given its purpose, it is a specialized library exclusively intended for professional use and research by the employees of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina. The library is also available for research by interested outside experts (by appointment).

The library operates in accordance with the Library Regulations.

The library resources, consisting of an impressive collection related to the legal science field as well as other social sciences are continuously expanded through purchases, exchanges and donations. The library resources are processed through application of a uniform method based on the international standards. On-line catalogue is equipped with search engine facilitating the search of the entire collection by entering different features (author, title, publisher etc.) including key-word option as the most interesting search option.

*Čitaonica Biblioteke Ustavnog suda
Reading Room in the Library of the Constitutional Court*

Biblioteka Ustavnog suda BiH omogućuje sudijama Ustavnog suda, pravnim savjetnicima i stručnim saradnicima da prate razvoj naučne misli u oblasti ustavnog prava, kao i da budu u toku sa praksom Evropskog suda za ljudska prava i praksom evropskih ustavnih sudova i drugih sudova jednake nadležnosti.

The library of the Constitutional Court of BiH provides resources for the Judges of the Constitutional Court, legal advisors and judicial associates and keeps them updated with the developments of a scientific thought in the field of constitutional law and with the case-law of the European Court for Human Rights, European Constitutional Courts and other courts of equivalent jurisdiction.

Zahvaljujući sredstvima koja je dobio u proteklom periodu od vlada Sjedinjenih Američkih Država, Republike Austrije, Grčke, Velike Britanije, Republike Francuske, Kraljevine Španije, Kraljevine Švedske, Savezne Republike Njemačke i Kraljevine Norveške, te od Evropske komisije i ICITAP-a, Ustavni sud je uspio obnoviti svoje prostorije, unaprijediti svoj informacijski sistem, izdavačku djelatnost i dopuniti svoj knjižni fond.

Owing to the donations received in the past from the governments of the United States, Republic of Austria, Greece, Great Britain, Republic of France, Kingdom of Spain, Kingdom of Sweden, Federal Republic of Germany and Kingdom of Norway as well from the European Commission and ICITAP, the Constitutional Court managed to renovate its premises, improve the information system and its publishing capacities as well as restock the library.

*Hol ispred sala Ustavnog suda
Hall in front of the Session Rooms of the Constitutional Court*

СЈЕДИШТЕ УСТАВНОГ СУДА БиХ

Просторије Уставног суда Босне и Херцеговине смјештене су у згради Предсједништва Босне и Херцеговине која се налази у центру Сарајева.

Изграђена је 1886. као зграда Земаљске владе, према пројекту архитекте Јосипа Ванцаша. Њеном изградњом започела је интензивна градња јавних објеката у Сарајеву.

За архитектуру Босне и Херцеговине из аустроугарског периода карактеристични су историцизам и еклектицизам, тј. интерпретирани су европски стилови при чему се у великој мјери водило рачуна о аутохтоној архитектури оријенталног типа.

Зграда Предсједништва Босне и Херцеговине изграђена је у духу неоренесансе који је, због своје класичности, универзалности и симболичности, био најприкладнији стил за градњу јавних објеката државног значаја. Ванцашев пројекат је рађен по угледу на велике фирентинске палате, чије фасаде украшавају рустикално обрађени квадери и архиволте око прозора.

Укупна површина зграде износи 3.082 квадратна метра и има 203 просторије, Свечани салон у висини два спрата и унутрашње двориште. Првобитни изглед ове зграде промијењен је 1911. године, када је одлуком Босанског сабора а према пројекту архитекте Карла Паржика, дограђен трећи спрат на ком су данас смјештене просторије Уставног суда Босне и Херцеговине.

THE SEAT OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF BiH

The premises of the Constitutional Court are situated in the building of the Presidency of Bosnia and Herzegovina located in the centre of Sarajevo.

The Presidency building was built in 1886 according to the design of architect Josip Vancaš as the building of the National Government. This initiated an intensive construction of public buildings in Sarajevo.

Emergence of Historicism and Eclecticism is a characteristic feature of the architecture of Bosnia and Herzegovina from the Austro-Hungarian period. The European styles were interpreted while a special care was given to the autochthonous architecture of an oriental style.

The building of the Presidency of Bosnia and Herzegovina was built in the neo-renaissance style which is at the same time classical, universal and symbolic and the most appropriate style for the construction of public buildings of importance for the country. The design of Josip Vancaš was inspired by the great Florentine palaces, whose facades are decorated with rustically embossed quadrants and archivolts around the windows.

The total area of the building is 3,082 square meters including a total of 203 rooms, two-floor Ceremonial Hall and an inside courtyard. The original design of this building was changed in 1911 when, according to the decision of the Bosnian Parliament and new design of architect Karlo Paržik, a third floor was built, which presently houses the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina.

*Sala za održavanje plenarnih sjednica i javnih rasprava
Plenary Session and Public Hearing Room*

Kada je u postupku pred Ustavnim sudom potrebno izravno raspraviti pitanje značajno za donošenje odluke, Ustavni sud će u plenarnoj sjednici održati javnu raspravu.

O potrebi da se održi javna rasprava Ustavni sud odlučuje na prijedlog suca izvjestitelja ili drugoga suca.

(Članak 46. Pravila Ustavnog suda)

When necessary to directly deliberate on an issue relevant for taking a decision during the proceedings before the Constitutional Court, the plenary Court shall hold a public hearing.

The Constitutional Court shall take a decision on the need to hold a public hearing, on a proposal of a Judge Rapporteur or another judge.

(Article 46 of the Rules of the Constitutional Court)

Predsjednice/ci Ustavnog suda BiH od svibnja 1997.
Предсједнице/ци Уставног суда БиХ од маја 1997.
Predsjednici/ce Ustavnog suda BiH od maja 1997.
Presidents of the Constitutional Court of BiH since May 1997

1. Mirko Zovko/Мирко Зовко (29.7.1997 – 7.6.1999)
  2. Prof. dr. Kasim Begić/Проф. др Касим Бегић (7.6.1999 - 2.2.2001)
  3. Prof. dr. Snežana Savić/Проф. др Снежана Савић (2.2.2001 - 23.5.2002)
  4. Mato Tadić/Мато Тадић (30.5.2003 - 27.5.2006)
  5. Hatidža Hadžiosmanović/Хатиџа Хаџиосмановић (27.5.2006 - 19.8.2008)
  6. Seada Palavrić/Сеада Палаврић (20.8.2008 - 31.5.2009)
  7. Prof. dr. Miodrag Simović/Проф. др Миодраг Симовић (1.6.2009. - 26.5.2012)
  8. Valerija Galić/Валерија Галић (26.5.2012 - 27.5.2015)
  9. Mirsad Ćeman/Мирсад Ћеман (od 27.5.2015)
- Sutkinje i suci Ustavnog suda BiH od svibnja 1997.**
Судије Уставног суда БиХ од маја 1997.
Sutkinje i sudije Ustavnog suda BiH od maja 1997.
Judges of the Constitutional Court of BiH since May 1997
1. Dr. Hans Danelius/Др Ханс Данелијус (30.10.1996 - 23.5.2002)
  2. Prof. dr. Louis Favoreu/Проф. др Луи Фавро (30.10.1996 - 23.5.2002)
  3. Prof. dr. Joseph Marko/Проф. др Јозеф Марко (30.10.1996 - 23.5.2002)
  4. Marko Arsović/Марко Арсовић (15.3.1997 - 29.1.2000)
  5. Prof. dr. Vitomir Popović/Проф. др Витомир Поповић (15.3.1997 - 23.5.2002)
  6. Prof. dr. Ismet Dautbašić/Проф. др Исмет Даутбашић (18.3.1997 - 16.10.1998)
  7. Mirko Zovko/Мирко Зовко (18.3.1997 - 23.5.2002)
  8. Dr. Zvonko Mijko/Др Звонко Миљко (18.3.1997 - 23.5.2002)
  9. Prof. dr. Kasim Begić/Проф. др. Касим Бегић (18.3.1997 - 23.5.2002)
  10. Azra Omeragić/Азра Омерагић (11.12.1998 - 23.5.2002)
  11. Prof. dr. Snežana Savić/Проф. др Снежана Савић (4.5.2000 - 23.5.2002)
  12. Prof. Didier Maus/Проф. Дидије Мос (11.7.2002 - 2.12.2003)
  13. Tudor Pantiru/Тудор Пантиру (od 11.7.2002.)
  14. Prof. David Feldman/Проф. Дејвид Фелдман (11.7.2002 - 31.12.2010)
  15. Prof. dr. Ćazim Sadiković/Проф. др Ћазим Садиковић (30.7.2002 - 1.4.2005)
  16. Hatidža Hadžiosmanović/Хатиџа Хаџиосмановић (30.7.2002 - 19.8.2008)
  17. Mato Tadić/Мато Тадић (od 30.7.2002)

18. Valerija Galić/Валерија Галић (od 30.7.2002)
19. Prof. dr. Miodrag Simović/Проф. др Миодраг Симовић (od 13.5.2003)
20. Jovo Rosić/Јово Росић (9.10.2003 - 27.11.2006)
21. Prof. dr. Constance Grewe/Проф. др Констанс Греве (od 24.5.2004)
21. Seada Palavrić/Сеада Палаврић (od 06.12.2005)
22. Krstan Simić/Крстан Симић (5. 6.2007 - 4.3.2010)
23. Mirsad Ćeman/Мирсад Ћеман (od 20.8.2008.)
23. Margarita Čaca-Nikolovska/Маргарита Цаца-Никољовска (od 1.2.2011)
24. Zlatko M. Knežević/Златко М. Кнежевић (od 1.7.2011)

Glavni tajnici/ce Ustavnog suda BiH od svibnja 1997.
Генерални секретари Уставног суда БиХ од маја 1997.
Generalni sekretari Ustavnog suda BiH od maja 1997.
Secretary Generals of the Constitutional Court of BiH since May 1997

1. Milica Dalagića/Милица Далагија (1997 - 3.3.1999)
2. Biljana Potparać/Билјана Потпарић (4.3.1999 - 31.12.2000)
3. Dušan Kalembek/Душан Калембер (1.1.2001 - 13.2.2008)
4. Zdravko Đuričić/Здравко Ђуричић (28.3.2008 - 27.6.2015)
5. Nataša Vuković/Наташа Вуковић (od 26.10.2015)

Registar Ustavnog suda BiH od prosinca 2003.
Регистар Уставног суда БиХ од децембра 2003.
Registar Ustavnog suda BiH od decembra 2003.
Registrar of the Constitutional Court of BiH since December 2003

1. Faris Vehabović, M.A./Мр Фарис Веџабовић (30.4.2004 - 30.11.2007)
2. Zvonko Mijan/Звонко Мијан (od 3.10.2008.)

Opaska/Напомена/Напомена/Note

Konstituirajuća sjednica Ustavnog suda u prvom je sazivu održana 23. svibnja 1997. godine. Mandat prvog saziva trajao je pet godina. Konstituirajuća sjednica Ustavnog suda u drugom je sazivu održana 30. svibnja 2003. godine.

Konstituirajuća sjednica Ustavnog suda u prvom sazivu održana je 23. maja 1997. godine. Mandat prvog saziva trajao je pet godina. Konstituirajuća sjednica Ustavnog suda u drugom sazivu održana je 30. maja 2003. godine.

Konstituirajuća sjednica Ustavnog suda u prvom sazivu održana je 23. maja 1997. godine. Mandat prvog saziva trajao je pet godina. Konstituirajuća sjednica Ustavnog suda u drugom sazivu održana je 30. maja 2003. godine.

Constituting session of the Constitutional Court with initially appointed judges was held on 23 May 1997. The term of judges initially appointed was five years. Constituting session of the Constitutional Court in the subsequent appointment was held on 30 May 2003.